

Sygn. akt V ACa 284/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 sierpnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Iwona Wilk
Sędziowie :	SA Tomasz Pidzik SO del. Zofia Wolna (spr.)
Protokolant :	Barbara Knop

po rozpoznaniu w dniu 13 sierpnia 2013 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa R. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku częściowego Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 17 stycznia 2013 r., sygn. akt XIV GC 228/11

oddala apelację.

Sygn. akt V ACa 284/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem częściowym z dnia 17 stycznia 2013 roku Sąd Okręgowy w Katowicach oddalił powództwo co do wynagrodzenia za świadczenie usług zawartej dnia 25 maja 2005 r. za miesiąc marzec 2007 rok.

W uzasadnieniu wyroku częściowego Sąd Okręgowy w Katowicach wskazał, że strony łączy umowa o usługi z terminem przedawnienia dwa lata (art 751 k.c.). Powód był zobowiązany do świadczenia usług w zakresie zarządzania sprzedażą napojów spirytusowych produkowanych przez pozwanego, innych usług marketingowych oraz usług w zakresie promocyjno – reklamowym. Powód był zobowiązany do nawiązywania kontaktów handlowych z nowymi odbiorcami sieciowymi oraz wykonywania czynności niezbędnych do zawarcia umów dostawy napojów spirytusowych. Powyższe

klauzule umowne wskazywały na nawiązywanie kontaktów handlowych, nie zaś na działanie w wyniku których dochodziło do zawarcia zindywidualizowanej umowy. Powód domagał się zapłaty wynagrodzenia

prowizyjnego za lata 2007 – 2008, z tym, że w postępowaniu pojednawczym, przedmiotowe roszczenia zostały zgłoszone w jednakowej wysokości za poszczególne miesiące danego roku. Wnioskodawca podał sumę roszczeń za dany rok. Proste podzielenie kwoty wskazanej we wniosku z 2007, 2008 roku przez liczbę miesięcy objętych wnioskiem pozwalało ustalić wysokość danego roszczenia. Sąd uznał, że z momentem zakończenia w maju 2009 r. postępowania pojednawczego, bieg terminu przedawnienia został przerwany. Pozew wniesiono w dniu 10 maja 2011 roku, zatem roszczenie o wynagrodzenie prowizyjne za marzec 2007 roku Sąd uznał za przedawnione, a wniosek o zawiązanie do próby ugodowej nie przerwał biegu przedawnienia roszczenia i na podstawie art 751 k.c. powództwo w tym zakresie oddalił.

Apelację od wyroku złożył pozwany (...) SA w B., zaskarżając wyrok w całości i wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Katowicach do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego orzeczenia częściowego poprzez oddalenie powództwa

w całości, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku częściowego poprzez orzeczenie o oddaleniu powództwa w części – co do kwoty 11589,55 zł.

Wyrokowi częściowemu zarzucał naruszenie przepisów prawa materialnego oraz postępowania, mającego wpływ na wynik sprawy, w postaci:

a) art 123 § 1 pkt.1 k.c. w zw. z art 185 § 1 k.p.c. - poprzez ich błędną interpretację i przyjęcie, że wniesienie zawiązania do próby ugodowej, w którym wierzyciel domagał się zapłaty jednej kwoty określonej jako wynagrodzenie za usługi, świadczone na podstawie umowy z 25 maja 2005 r. za okres od marca 2006 do sierpnia 2008 r., w przypadku, gdzie z treści zobowiązania wynika, że wynagrodzenie miało charakter miesięczny, a jego wysokość mogła być różna, stanowi czynność przed sądem, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia, przerywającą bieg przedawnienia,

b) art 317 § 1 k.p.c. poprzez wydanie wyroku częściowego w sytuacji, gdy do rozstrzygnięcia nadawała się całość żądania pozwu,

c) art 325 k.p.c. poprzez brak prawidłowego sformułowania rozstrzygnięcia, zawartego w wyroku,

d) art 328 § 2 w zw. z art 317 § 1 oraz w zw. z art 379 pkt k.p.c. - poprzez zawarcie w uzasadnieniu wyroku częściowego rozstrzygnięcia i uzasadnienia przedawnienia roszczeń nie objętych sentencją wyroku częściowego i przez to pozbawienie pozwanej możliwości obrony swych praw,

e) art 233 k.p.c. - poprzez niedostateczne rozważenie i nie uwzględnienie istotnych dla sprawy okoliczności i dowodów, a z przeprowadzonych dowodów wyciągnięcie wniosków sprzecznych z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, co spowodowało błędne ustalenie stanu faktycznego, stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia, w szczególności poprzez przyjęcie, że zawiązanie do próby ugodowej, wniesione przez powoda, przerwało bieg

przedawnienia oraz poprzez ustalenie sposobu obliczenia roszczeń powoda, nie znajdujących poparcia w zgromadzonym materiale dowodowym.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja pozwanego jest niezasadna i na uwzględnienie nie zasługuje.

Rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w Katowicach zawarte w wyroku częściowym jest dla strony pozwanej korzystne, bowiem powództwo w zakresie żądania wynagrodzenia prowizyjnego za marzec 2007 r. zostało oddalone.

Podkreślić należy, że zgodnie z art 384 k.p.c. Sąd nie może uchylić lub zmienić wyroku na niekorzyść strony wnoszącej apelację (zakaz reformationis in peius).

Wyrok zasadniczo może być zaskarżony tylko w takiej części w jakiej istnieje i tylko w zakresie w jakim żądania, wnioski strony nie zostały uwzględnione przez Sąd I instancji. Sentencja musi zawierać dokładne określenie przedmiotu rozstrzygnięcia, co pozwala na określenie przedmiotowych granic powagi rzeczy osądzonej. Redakcja tej części wyroku powinna umożliwić - bez uciekania się do uzasadnienia wyroku – jego zakresu powagi rzeczy osądzonej i skutków. Konieczność takiej redakcji wynika z przyjętego w kodeksie postępowania cywilnego rozwiązania, że uzasadnienie orzeczenia Sądu I instancji następuje w zasadzie na wniosek i nie jest konieczne do wywołania skutków wyroku. Z treści zaskarżonego wyroku częściowego wynika zakres rozstrzygnięcia, a sentencja orzeczenia oddala powództwo w wyżej wymienionej części tj. w zakresie wynagrodzenia z umowy o świadczenie usług zawartej dnia 25 maja 2005 r. za miesiąc marzec 2007 r. spełnia wymogi z art. 325 k.p.c.

Zgodzić należy się z apelowującym, że Sąd I instancji nie wskazał kwotowo wynagrodzenia za marzec 2007 r. podając metodologię wyliczenia wynagrodzenia prowizyjnego za poszczególne miesiące, z tym że stanowisko to odniósł Sąd do postępowania pojednawczego, toczącego się pomiędzy stronami w maju 2007 roku.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art 123 § 1 k.p.c. w zw. z art 185 § 1 k.p.c. wskazać należy, że powołane przepisy dotyczą przerwania biegu przedawnienia roszczeń, natomiast jak wynika z poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń i rozważań w zakresie żądania wynagrodzenia za usługi za marzec 2007 r. przerwa biegu przedawnienia roszczenia nie nastąpiła, bowiem uległo przedawnieniu przed ukończeniem postępowania o zawezwanie do próby ugodowej. Rozważanie zatem zarzutu przerwania biegu przedawnienia podniesionego przez pozwaną, nie ma wpływu na rozstrzygnięcie zawarte w wyroku częściowym.

Zgodnie z art. 317 par.1. k.p.c. sąd może wydać wyrok częściowy z urzędu lub na wniosek, w wypadku gdy sprawa nie dojrzała w całości do rozstrzygnięcia, a wyjaśniono jedynie część żądania. Jest zatem suwerenna decyzja Sądu, czy w ustalonym stanie faktycznym wyda wyrok częściowy czy też zakończy postępowanie i wyda wyrok.

Podkreślić należy, że wyrok częściowy nie kończy postępowania w sprawie, a Sąd będzie procedował co do pozostałej części roszczenia.

Stanowisko pozwanego, że do rozstrzygnięcia nadawała się całość żądania,

jest wyrazem podniesionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia dochodzonego pozwem roszczenia.

Sąd Okręgowy w Katowicach rozstrzygnął jedynie w zakresie przedawnienia roszczenia za marzec 2007 r., uznając roszczenie za przedawnione.

Pozwany podważa stanowisko Sądu Okręgowego podnosząc, iż do rozstrzygnięcia nadawała się całość żądania i wnosząc ewentualnie o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, jest to żądanie wykraczające poza granice rozstrzygnięcia, bowiem Sąd nie rozstrzygał wyrokiem częściowym o całości żądania, zatem brak rozstrzygnięcia co do pozostałej części roszczenia uniemożliwia Sądowi II instancji orzekanie o zasadności pozostałej części roszczenia. Celem apelacji jest bowiem ponowne rozpoznanie sprawy w tych samych granicach, w jakich rozpoznawał je Sąd I instancji. Oznacza to, że wyrok może być zaskarżony tylko w takiej części w jakiej istnieje.

Sąd Okręgowy w Katowicach orzekł o zasadności żądania w zakresie wynagrodzenia prowizyjnego za marzec 2007 r. i powództwo w tym zakresie oddalił, zatem nie można podzielić poglądu apelacji o naruszeniu art 325 k.p.c. poprzez brak prawidłowego sformułowania rozstrzygnięcia.

Odnośnie zarzutu naruszenia art 328 § 2 w zw z art 317 § 1 w zw. z art. 379 pkt.5 k.p.c. wskazać należy, że w niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki nieważności postępowania wywołane pozbawieniem strony pozwanej możliwości obrony swych praw, poprzez zawarcie w uzasadnieniu wyroku częściowego rozważań dotyczących roszczeń za inne okresy, niż objęte sentencją wyroku częściowego, zgodnie z treścią art. 366 k.p.c

prawomocny wyrok ma powagę rzeczy osądzonej tylko co o tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko pomiędzy tymi samymi stronami. Oznacza to, że sąd jest związany wyrokiem częściowym w zakresie oddalenia powództwa o wynagrodzenie za marzec 2007 r. i podstawą faktyczną tego rozstrzygnięcia co do przedmiotu rozstrzygnięcia. Co do pozostałej części roszczenia zapadły wyrok częściowy, a w szczególności jego uzasadnienie nie pozbawia strony pozwanej możliwości obrony swych praw.

Zarzuty apelacji, iż Sąd I instancji nie będzie czynił innych ustaleń, aniżeli poczynił w zakresie przedawnienia roszczeń, objętych pozwem w wyroku częściowym są zbyt daleko idące i opierają się na przypuszczeniach strony pozwanej wynikającej z uzasadnienia zaskarżonego wyroku częściowego. Sąd rozstrzygając o pozostałej części roszczenia winien odnieść się do zarzutu przedawnienia tych roszczeń, bowiem wydając wyrok częściowy ustalał fakty związane z przedawnieniem roszczenia za marzec 2007 r. i tylko w tym zakresie poczynione ustalenia są wiążące.

Jako niezasadny należy uznać zarzut naruszenia art. 233 k.p.c, albowiem Sąd I instancji prawidłowo ustalił, iż roszczenia powoda z tytułu wynagrodzenia za marzec 2007 r. uległo przedawnieniu w kwietniu 2009 r. a więc przed zakończeniem postępowania pojednawczego. Powołany przepis dotyczy oceny dowodów i skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez Sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonania swobodnej oceny dowodów.

Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze, doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu (orz. SN z 6 listopada 1998 r. II CKN 4/98). Podniesiony zarzut błędnego ustalenia stanu faktycznego i oceny dowodów, nie dotyczy rozstrzygnięcia w zakresie orzeczonym w wyroku częściowym, a stanowi polemikę z wyrażonym przez Sąd w uzasadnieniu wyroku częściowego stanowiskiem odnośnie przerwania biegu przedawnienia zawezwaniem do próby ugodowej. Ponieważ rozstrzygnięcie Sądu I instancji nie dotyczy roszczeń za pozostałe okresy, zatem poczynione przez Sąd rozważania o skutkach zawezwania do próby ugodowej na bieg terminu przedawnienia roszczeń, nie mają znaczenia dla zapadłego rozstrzygnięcia, bowiem w ocenie Sądu, w odniesieniu do roszczenia o wynagrodzenie prowizyjne za marzec 2007 r. nie nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia. Rozważania w tym zakresie wykraczają zatem poza granice rozstrzygnięcia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385k.p.c. apelację oddalił.